

2017/2772(RSP)

30.1.2018

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMA PROJEKTS

iesniegts, pamatojoties uz jautājumu B8-xx, uz kuru jāatbild mutiski,

saskaņā ar Reglamenta 128. panta 5. punktu

par sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijām un bloķēdēm: uzticēšanās veidošana,
atsakoties no starpniecības
(2017/2772(RSP))

Eva Kaili

Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijām un blokkēdēm: uzticēšanās veidošana, atsakoties no starpniecības (2017/2772(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā jautājumu Komisijai par xx (O-xx – B8-xx),
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas rezolūcijas priekšlikumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 128. panta 5. punktu un 123. panta 2. punktu,
 - ņemot vērā ziņojumu par virtuālajām valūtām (2016/2007(INI)),
 - ņemot vērā ziņojumu par *FinTech* (2016/2243(INI)),
 - ņemot vērā ziņojumu par ģeogrāfiskās bloķēšanas novēršanu (COM(2016)0289),
 - ņemot vērā Vispārīgo datu aizsardzības regulu (Regula (ES) 2016/679),
 - ņemot vērā regulu par Eiropas Stratēģisko investīciju fonda termiņa pagarināšanu (COM(2016)0597 – C8-0375/2016 – 2016/0276(COD)),
 - ņemot vērā ziņojumu par Eiropas Savienības 2018. finanšu gada vispārējā budžeta projektu (11815/2017 – C8-0313/2017 – 2017/2044(BUD)),
 - ņemot vērā Eiropas Komisijas (EK) iniciatīvas, lai izpētītu sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijas (*DLT*), tostarp arī “Blokkēde Eiropas Savienībai” (*Blockchain4EU*), “ES blokkēde un Novērošanas forums”, “Blokkēdes sociālajam labumam” un “Pētījums par ES blokkēdes infrastruktūras iespējamību un lietderību”,
- A. tā kā sadalītās virsgrāmatas tehnoloģija (*DLT*) var dod iedzīvotājiem iespējas būt savu datu saimniekiem;
- B. tā kā *DLT* ir vispārēja pielietojuma tehnoloģija, kam ir liels potenciāls uzlabot produktus un pakalpojumus, pārraujot vērtību ķēdes un uzlabojot lietderību;
- C. tā kā ar *DLT* tiek ieviesta uz IT balstīta sociālās vērtības paradigma, kas veicina individuālo suverenitāti, uzticību un pārredzamību;
- D. tā kā *DLT* vēl joprojām attīstās, ir nepieciešams radīt tiesisko noteiktību saistībā ar visām no tās atvasinātajām lietotnēm;
- E. tā kā *DLT* reglamentēšana nav politiski labākais variants, jo priekšroka tiek dota iespējai saglabāt tās regulējumu tehnoloģiski neitrālu; tā kā ir svarīgi veidot inovācijām labvēlīgu regulējumu, kas pamatojas uz inovācijas principu;
- F. tā kā blokkēde ir tikai viens no vairākiem sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju veidiem;

- G. tā kā *DLT* var ievērojami uzlabot ekonomikas pamatnozares, kā arī pakalpojumu kvalitāti, sniedzot patērētājiem un iedzīvotājiem augsta līmeņa darījumu pieredzi,

DLT, decentralizācija un lietotnes

1. uzsver, ka *DLT* veicina atsacīšanos no starpniecības, uzlabo darījuma pušu savstarpējo uzticēšanos un ļauj īstenot vērtību vienādranga apmaiņu, kas var dot iedzīvotājiem plašākas iespējas, sagraut iepriekš izmantotos modeļus, uzlabot pakalpojumus un samazināt izmaksas dažādās pamatnozarēs pastāvošajās vērtības ķēdēs;

Enerģētika un videi draudzīgas lietotnes

2. uzsver, ka *DLT* var pārveidot un demokratizēt enerģijas tirgus un ļauj mājsaimniecībām ražot vidi saudzējošu enerģiju un bez starpniekiem apmainīties ar šo enerģiju;
3. uzsver, ka vienprātības meklējumu mehānismi, kuru pamatā ir “pierādījuma par paveikto darbu” (*proof-of-work*) jēdzieni (kā bitmonētu blokķēde), ir energoizšķērdīgi un vides ziņā ilgtespējīgi; alternatīvi konsensa mehānismi (piemēram, “pierādījums par dalību/daļu/piedalīšanos” (*proof-of-stake*) vai “pierādījums par pilnvarām” (*proof-of-authority*) ir energotaupīgāki un vēlamāki;

Veselības aprūpes nozare

4. uzsver, ka *DLT* var izmantot veselības aprūpes nozarē, lai uzlabotu datu efektivitāti un ziņošanu par klīniskajiem izmēģinājumiem;
5. norāda, ka *DLT* ļauj iedzīvotājiem aizsargāt datus par savu veselību un būt to īpašniekiem, tostarp arī gadījumos, kad šos datus lieto apdrošināšanas sabiedrības;
6. aicina Komisiju izpētīt uz *DLT* balstītu lietotņu izmantošanas gadījumus veselības aprūpes sistēmu pārvaldībā un noteikt standartus un prasības, kas nodrošina augstas kvalitātes datu ievadi un dažādu *DLT* sadarbību;

Piegādes ķēdes

7. uzsver *DLT* lielo nozīmi, uzlabojot piegādes ķēdes, nosūtīšanas un izsekošanas kvalitāti, kā arī izcelsmes uzraudzību un produktu kvalitātes pārbaudi visā piegādes ķēžu garumā, aizsargājot patērētājus un novēršot viltošanu;

Izglītība

8. uzsver, ka *DLT* var izmantot šifrētā izglītības sertifikācijā (piemēram, blokķēdes sertifikātu "*blockcerts*" ideja), pārbaudītā akreditācijā un kredītpunktu pārnese mehānismos;
9. aicina Komisiju izveidot tīklu, kas padara iespējamu šīs tehnoloģijas izmantošanu Savienības izglītības iestāžu starpā;

Radošās nozares un autortiesības

10. uzsver, ka *DLT* ļauj īstenot piekļūšanu radošajam saturam ar žetonu palīdzību

(*tokenisation*), intelektuālā īpašuma izsekošanu un pārvaldību, kā arī autortiesību un patentu aizsardzību;

DLT ekosistēma

Individuālā suverenitāte, identitāte un uzticība

11. uzsver, ka *DLT* ļauj lietotājiem identificēt sevi, vienlaikus saglabājot kontroli pār saviem personas datiem; tomēr uzsver, ka publiskā virsgrāmatā iekļautie dati ir pseidonimizēti (nevis anonīmi);
12. norāda, ka šifrēti dati, kas nav pieejami, atbilst Vispārīgās datu aizsardzības regulas (VDAR) noteikumiem, pat ja tie atrodas publiskās virsgrāmatās un sniedz lietotājam salīdzinājumā ar esošajām platformām plašākas iespējas kontrolēt savus datus, izmantojot privātās atslēgas;
13. uzsver, ka uzticību *DLT* nodrošina kriptogrāfijas algoritmi, kas aizstāj trešās personas starpniecību, izmantojot mehānismu, kas veic validāciju, kā arī darījumu aizsardzību un saglabāšanu;

Viedie līgumi

14. uzsver, ka viedie līgumi ir *DLT* mehānisma centrālais instruments;
15. aicina Komisiju izpētīt gan *ISO* un *CEN-CENELEC* tehniskos standartus, gan tiesiskos regulējumus, kas ļaus viedos līgumus tiesiski piemērot visā digitālajā vienotajā tirgū, nevis sadrumstalotajos tiesiskajos regulējumos, ko izmanto katra dalībvalsts atsevišķi;

Sadarbspēja, standartizācija un mērogojamība

16. uzsver, ka pastāv liels skaits *DLT* tehnoloģiju ar dažādām tehnoloģiskajām īpašībām, kā arī dažādi pārvaldības (ar atļauju un bez atļaujas izplatītas virsgrāmatas) un konsensa mehānismi;
17. norāda, ka lietderības nodrošināšanai būtiska ir sadarbība starp i) dažādām *DLT*, ii) lietotnēm, kas izveidotas, balstoties uz vienu konkrētu *DLT*, un iii) starp *DLT* un mantotām sistēmām;
18. atzinīgi vērtē tādu organizāciju kā *ISO* iniciatīvas *DLT* standartu izveidei; aicina Komisiju turpināt sadarbību ar citām starptautiskām organizācijām saistībā ar standartu noteikšanu;
19. uzsver, ka uzticības radīšanai ar *DLT* palīdzību ir nepieciešams lielāks skaits noturīgu un paplašinātu sadalīto virsgrāmatu, lai nepieļautu to, ka dati nokļūst nedaudzu tirgus dalībnieku rīcībā, jo tas varētu novest pie slepenu vienošanos slēgšanas;

Infrastrukturā drošība

20. atgādina, cik svarīga ir *DLT* infrastruktūras aizsardzība;
21. aicina Komisiju cieši uzraudzīt tehnoloģiju (piemēram, kvantu datoru) attīstību,

novērtēt tehnoloģiskos riskus un atbalstīt kiberdrošības un datu aizsardzības projektus, kas nodrošina *DLT* platformu ilgtspēju;

DLT stratēģiskā nozīme publiskajai infrastruktūrai

22. uzsver, cik nozīmīga publiskā sektora pakalpojumiem un pārvaldībai ir *DLT* spēja palielināt efektivitāti;
23. aicina Komisiju izpētīt iespējas uzlabot tradicionālos sabiedriskos pakalpojumus, tostarp reģistrēšanu zemesgrāmatā, licenču un apliecību (piemēram, dzimšanas un laulību apliecību) izsniegšanu;
24. aicina Komisiju izpētīt *DLT* iespējas uzlabot tiesībaizsardzības darbu, izsekojot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un ēnu ekonomikas darījumus, kā arī ieviešot uz *DLT* balstītu nodokļu uzraudzību;
25. aicina Komisiju izstrādāt stratēģisku plānu uz *DLT* balstītas infrastruktūras izveidošanai, kas darbotos gan starp ES iestādēm, gan arī šajās iestādēs un ko dalībvalstis var izmantot kā modeli publiskā sektora modernizācijai;
26. uzsver, ka Eiropas publiskā sektora blokķēde varētu būt centrālais uzticamas darījumu ekosistēmas elements un šī sistēma atbilstu spēkā esošajiem ES tiesību aktiem, sastāvētu no mezgļpunktiem 28 dalībvalstīs, kā arī Komisijā un Parlamentā, un tās mērķis būtu sekmēt pārrobežu darījumus starp dalībvalstīm, nodrošināt normatīvajos aktos paredzētos pārskatus un datu transakcijas starp iedzīvotājiem un ES iestādēm, izmantojot viedos līgumus;
27. aicina Komisiju izvērtēt, cik lietderīga būtu uz *DLT* balstīta balsošana un tās izmantošana ES līmenī, sākot no balsošanas Eiropas Parlamentā līdz Eiropas vēlēšanām;

MVU, tehnoloģijas nodošana un finansēšana

28. atzinīgi vērtē *DLT* potenciālu pārraut pašreizējās vērtības ķēdes un pārveidot uzņēmējdarbības modeļus, tādējādi veicinot inovāciju virzītu izaugsmi;
29. uzsver, ka MVU var gūt labumu no atsacīšanās no starpniecības, jo samazināsies darījumu izmaksas, starpniecības izmaksas un birokrātija;
30. norāda, ka novatoriski uzņēmumi un jaunuzņēmumi būtu jāstimulē radīt uz *DLT* balstītus projektus; aicina EIB un EIF radīt iespējas saņemt finansējumu, tādējādi atbalstot uz *DLT* balstītas uzņēmējdarbības centienus, lai paātrinātu tehnoloģiju nodošanu;
31. aicina Komisiju veicināt *DLT* lietotņu izmantošanu dalībvalstīs, radīt juridisko noteiktību un saskaņotību Savienībā, kā arī veicināt ideju par Eiropas pasi uz *DLT* balstītiem projektiem;
32. uzsver, ka sākotnējiem monētu piedāvājumiem (*Initial Coin Offerings (ICO)*) ir lielas iespējas finansēt inovācijas un paātrināt tehnoloģiju nodošanu; *ICO* ir specifiska

- aktīvu grupa ar lielu potenciālu; aicina Komisiju ierosināt atbilstīgu *ICO* regulējumu;
33. atzinīgi vērtē Komisijas un Padomes lēmumu iekļaut *DLT* kā leģitīmu nozari ESIF 2.0 finansējuma saņemšanai;

Politikas nostādnes DLT veicināšanai Eiropā

34. uzsver, ka jebkādam reglamentējošam pieejam attiecībā uz *DLT* vajadzētu atbalstīt inovācijas, veicināt atļauju piešķiršanu un būtu jāievēro tehnoloģijas neitralitātes un darījumdarbības modeļu neitralitātes principi;
35. uzsver, ka Savienībai nevajadzētu reglamentēt *DLT* pašu par sevi, bet gan būtu jāmēģina samazināt esošos šķēršļus, kas traucē blokķēžu ieviešanu; atzinīgi vērtē Komisijas pieeju izmantot lietošanas gadījumu metodi, pētot normatīvo vidi saistībā ar *DLT* izmantošanu un dalībniekiem, kuri to izmanto katrā atsevišķā nozarē;
36. norāda, ka lietošanas gadījumu izmantošana ir būtiska *DLT* ekosistēmas paraugprakses izstrādāšanā;
37. norāda, ka DFS pēc 2020. gada būtu jānodrošina finansējums pētniecības iniciatīvām un projektiem, kas balstīti uz *DLT*;
38. aicina Komisiju nākt klajā ar politikas iniciatīvām, lai veicinātu ES konkurētspēju saistībā ar *DLT*;
39. uzsver, ka Savienībai ir lieliska iespēja globālā mērogā kļūt par celmlauzi *DLT* nozarē visā pasaulē un būt par uzticamu dalībnieku *DLT* globālā izstrādē un realizācijā, sadarbojoties ar mūsu starptautiskajiem partneriem;
40. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Komisijai un Padomei.